

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

GAZETA" iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare
Târgul Inului Nr. 30, etajul I.
I.: Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. s. 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

REDACTIUNEA.
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefracate nu se primesc. Manuscrisurile se retrimesc.
REDACTIUNEA se găsește în AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și în
ADMINISTRAȚIUNEA în Sibiu.
De Viena: M. Dukes Nachf.
Dr. Augenthaler & Emerich Leuner,
Karlstr. 10. Rudolf Mosse.
A. Oppelka Nachf. Anton Oppelka.
In Budapesta: A. V. Seidner-
ger, Ersten Barnat. In Ham-
burg: Harold & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
ră garmond pe o colônă 6 cr.
— Publicări mai dese apă-
rări și învoială.
RECLAME pe pagina a R. a o
seră 10 cr. s. 30 bani.

Nr. 276.

Brașov, Joi 14 (27) Decembrie.

1900.

Pecatele contra preceptelor creștine.

Dintre contemplațiile, ce le fac de sărbătorile Crăciunului foile ungurești, se remarcă de astădată articolul foicei evreo-nemțesci a guvernului, care variază în mod neobișnuit tema învățăturilor „intemeiilor religiei creștine”, care a lăsat ca sfântă datorită omenimei „cultivarea dreptului și exercitarea iubirii, ce planază peste toate”.

Pe tema această amintitul organ, care în timp de trei-șase ani sub toate guvernele n'a săvârșit decât cele mai grele păcate în contra preceptelor creștinescilor, ce le desfășură acum militând neconștient în favoarea șovinismului maghiar intolerant și violent, ajunge la următoarea concluziune:

„În organizația de stat civilizată, în ordinea socială și în legile ei, cari îi normază datorile și drepturile, vedem în ultima analiză numai consecința poruncilor marelui întemeietor al credinței. Statul constituțional este expresiunea împărțirii drepte a puterii între domnitor și popor. Împăratului i-se dă ce este a împăratului; de altă parte însă popoarele primesc un teren larg de dezvoltare conform dreptului lor de a-și conduce ele înseși destinele spre validitatea demnității de om. Pe fundamentul ridicat de Mântuitorul lucrăză spiritul liberat din cătuși încă și astăzi la clădirea omenimei civilizate. Dér ar fi îngâmfare, stupiditate și păcat de a afirma, că această clădire e terminată și numai aproape de terminarea ei”.

Cuvinte frumoase ocazionale. Dér cât de departe este realitatea de ele. A vorbi despre dreptate și iubire le este ușor acelor. cari știu să mănueze péna, bucurându-se de-o inteligență mai superioară. Însă ceea ce nu iese din inimă, din cea mai adâncă convingere, este numai glasul fariseului, care desfășură multă iscusință, fără a avea un pic de sinceritate și de bunăvoință.

„În patria noastră — dice mai departe foia despre care vorbim — ies la lumină numai sporadic aparițiuni, cari ar pute să deștepte în doeli neliniștitoare asupra stabilității celor ce s'au creat până acum. Dér cine ar pute să nege, că și la noi situațiunea este posomorită, că aici a fost de-ajuns un scurt period de lipsuri și nevoi materiale spre a intrista adânc spiritele și spre a face să iese în mod neașteptat la ivelă contrastele dintre diferitele clase?”

Nu vede așa-dér foia guvernului decât numai aparițiunile „sporadice” de natură a deștepta îngrijirile celor dela putere și nu vede între milioanele de nemulțumiți din acest stat, decât numai nisece începuturi de lupte între clasele sociale

Să fiă ore în toate celelalte privințe respectate în acest stat preceptele creștinescilor? Să fiă de ajuns ore pentru alinarea „adâncii amărăciuni” ce a cuprins spiritele, că se iau unele măsuri pentru muncitorii, cari nu capătă de lucru și stau să móră

de fâme cu familiile lor, și ici colo pentru cei bântuiți de miserie din țără?

Acésta este milă, sunt câte-va sfărmituri, ce se aruncă de ađi pe mâne celor lipsiți de hrană. Dér unde rămâne respectarea și cultivarea dreptului, unde iubirea creștinescă, care trebuie să creeze terenul, ca popoarele să se pótă desvolta liber în acest stat, spre mărirea demnității omenesci?

Sunt mult încărcăți de păcate cei-ce abuzază de marile precepte creștinescilor, folosindu-se de ele numai, ca să apară că sunt drepti și că au în vedere binele popórelor, pe când ei nu se gândesc și n'au simț decât pentru interesele lor egoiste, cari își află satisfacerea numai lovind în dreptul popórelor conlocuitoare și luând în deșert îndatoririle, ce le au față cu ele.

Grevele lucrătorilor flămândi, ce izbucnesc din când în când în capitală și în orașele mai principale și miseria populațiunii din anumite ținuturi, care dă nascere emigrării în masă, este numai o părțică a relelor, de care suferă organismul statului ungar. Calamitatea cea mare, rana permanentă, de care suferă acest organism, nedreptățile și necreștinesca tratare a milioanele popórelor de altă limbă, sunt retăcute, căci altfel cum s'ar puté vorbi numai de aparițiuni sporadice, ce nasc îngrijiri și indoeli în stabilitatea lucrurilor?

Însă adevérul nu se va puté ține mult timp sub obroc, și chiar preceptele creștine ne spun, că în cele din urmă adevérul și dreptatea va triumfa și trebuie să triumfeze.

Situația în Macedonia.

Numérul din urmă al „*Peninsulei Balcanice*” aduce amănunte interesante asupra situațiunii în Macedonia. Din cele ce se spun în numita foie apare, că comitetul macedo-andrianopolitan și-a strămutat sediul chiar în Macedonia, cu toate măsurile luate de autoritățile otomane în contra agitatorilor bulgari. Étä ce scrie „*Peninsula Balcanică*”:

Ramificațiunile Comitului din Sofia, care se găsesc prin diferite orașe din Macedonia, au început de o vreme încóce, ca să se agite și să completeze la viața mai multor nobșili Români de acolo. Dîlnic cad victime în mânele agenților Comitului bulgar.

Causele, cari au contribuit ca agitațiunile Comitului să ia așa de mari proporții, sunt următoarele:

1. Agenții Comitului macedonean de cât-va timp sunt încurajați de inșiși agenții comerciali ai Bulgariei, aflători prin diferite orașe, și prin urmare încurajați și de guvernul bulgar.

2. Mulți ómeni fără de căpătăiu dându-se drept agenți ai Comitului, au reușit, ca prin jafuri și omoruri să-și facă averi colosale, și pot trăi ani fără nici o grijă materială.

3. Causa principală însă, care contribuie la aceste agitațiuni este, că de cât-va

timp Comitetul a luat puterea și dreptul a numi și permuta pe profesori, preoți și pe învățători.

Așa fiind, aproape toți profesorii bulgari din Macedonia sunt membri ai Comitului din Sofia și șefi ai sub-comitetelor din orașul, unde este numit și unde servește ca un agent secret al Comitului. Până și clerul înalt bulgar sprijinesce acțiunea Comitului.

Acéstă stare de lucruri, care se agravează din ce în ce, îngrijesce mai ales pe profesorii și institutorii școlilor noastre, nefiind siguri, ce sörte nenorocită îi așteptă.

Deși faptele Comitului sunt dîlnic înfierate și desaprobatate de lumea civilizată, el în loc să se lase, nascócesce altele și mai barbare, pentru-ca să pótă stérpi cu mai mare ușurință pe toți aceia, cari nu vor sprijini acțiunea sa.

Correspondentul numitei foi trimite următoarele amănunte asupra crimei comise de o cétă de bandiți bulgari asupra Armănului Christu Carabulea din satul Câmporov (cazaua Castoria). Étä cum s'au petrecut lucrurile:

În sêra zilei de 13 Noemvrie, o cétă de 7 bandiți bulgari s'au furișat în casa sus dîslui Armân și intrând nesupărați de nimeni în camera în care dormea Christu și cu 2 copii ai săi: doi din ei se repeziră asupra bătrânului, pe care l'au înjunghiat, alți doi s'au repezit asupra micilor copii și apucându-i de gât, i-au sugrumat, ér restul outhierau casa pentru a răpi tot ce era mai prețios.

Bandiții nu se mulțumiră numai cu acéstă dramă sângeróasă, ci s'au dus și la casa Armănului Ghiță Caranica, cu scop, ca să-l omóre. Aicea însă tréba nu le merse bine, căci pe când se oásneau să spargă ușile, fiul lui Caranica s'a deșteptat și auzând șgomot afară, a deșteptat imediat pe tatăl său, care fără a perde nici un moment s'au înarmat și s'au îndreptat spre ferestra curții, de unde trăgând câte două focuri, au omorât pe 3 bandiți; unul a fost grav rănit, ér ceilalți 3 luându-o la fugă au putut scăpa cu viață.

După cercetările poliției, s'a constatat, că bandiții erau în legătură cu Bulgarii din sat. De aceea o mare parte din ei au fost arestați și trimiși la Castoria, unde au fost puși la rócóre, pentru a se odihni.

Contemplații de Crăciun.

Spicuind prin articuli de Crăciun ai foilor ungurești fără deosebire de partid, găsım în ei constatându-se lucruri și adevéruri amare.

„*Alkotmany*” dice între altele: „De ce vă temeți? Cine vă pótă infesta? Ne temem, fiind-că nu avem pace și liniște. Ceea-ce agonisim în sudórea feții noastre, nu este al nostru, și ceea ce produce păméntul nostru, ni-se ia cu puterea. Pêtrund în casele noastre și pradéză ceea-ce am câștigat. Décă ne plângem, suntem pedepsiți. Fiiș noștri sunt duși la óste, ca să ucidă pe cei ce nu-i cunosc, pe cei cari nu ne-au supérat... Viața noastră e numai o grijă și o miserie, și bătrânețele noastre n'au nici o mângăere, décă nu putem munci. Suntem liberi și totuși sclavi; am crescut și totuși suntem orfan. Nu putem să ne ajutăm... Ne cinșim păriții, mamele; ne iubim frații și copiii; neam căutat iubirea famili-

ară. Au pètruns însă și aici și au șguduit pacea căminului nostru prin aceea, că ađi nici familia nu mai este a noastră, ci a statului. Ne-am refugiat în biserică, dér și la altarele noastre ne-au urmărit cei fără Dumnezeu, strigând, că numai statul este atotputernic... Omul este domu pe pămént și peste natură și el nu trebuie să atérne dela alt om, decât dela cel mai tare. Alianța celor mai puternici ómeni însă, este guvernul”.

„*Egyetértés*” scrie: „Presentul nu este în stare a-ne nutri conșiența de sine, nu-i capabil a da veselie speranțelor noastre. Națiunea e bolnavă, suferă de bóle dureroase. ...Agricultorul se luptă cu mii de necazuri. Datoriile i-se sporesc, productul însă nu. Ceea-ce produce n'are nici un preț, ér sarcinile, ce-l apasă, nu scad. Mult pretinde statul, mai mult creditorii străini și mai mult însă obiceiurile bune și rele ale societății noastre. Pe mare și în colonii nici un izvor pentru bunăstarea noastră. Statele vecine puternice își închid granițele pentru produsul nostru și cu suflet deprimat privim în nesigur, când vedem și de și scădând capitalul național... Ne-am rënduit stat după modelul statelor mari. Façem lux de stat mare, pretindem tot felul de străluciri, purtăm toate sarcinile, fără de a avea mărirea și independența pentru acéstă. ...Călătorim, facem băi, ne îmbrăcăm facem curse, jucăm cărți, jucăm la bursă, pretindem literatură și artă, ne îmbuibăm în distracțiunile cele mai aristocratice, înființăm oraș mare și jertfim pentru mării străine. Cum n'am slei dér încetul cu încetul?”

În felul acesta scriu și alte foi și rare sunt acelea, cari să vadă lucrurile în colorii mai trandafirii.

Emigrările.

Am amintit ér, că aproape nu este comună locuita de Ruteni, din care 10—50 familii se nu emigreze la Brasilia și că după înșeși spusele unei foi guvernamentale, nenorociti emigranți dîc, că mai bine să li-se taie capetele, decât să mai rămână aici.

Aceeași foia („*Bud. Hirlap*”) scrie în numărul ei de Crăciun, că la guvern soșese dîlnic rapórt de tot întristătoare despre proporțiile, ce le iau emigrările din Ungaria.

Pe când în Budapesta erau bani și munoă, dice numita foie, veniau aici cu grămada din popor. Acum însă privirea lor se îndreptă numai spre America. Nici solgăbirul, nici vice-spanul, nici preotul nu pótă să-i mai rețină, *duc cu ei femeia și copii și nu lasă aici nimic, ce i-ar reține, decât pótă un mormént. Mai îngrijitor în aceste emigrări este, că emigranții își duc acum și copiii. Se rup astfel toate firele, ce-i lega de păméntul strămoșesc. Nici statul, nici societatea nu merge pe urmele lor în Brasilia sêu aicea pe păméntul lui Vespuccio Amerigo. Sprijinul și puterea monarhiei nu apare alături de ei și de grija consulilor pot să se prăpădescă cu miile.*

Foia din cestiune dice mai departe, că emigrarea e promovată de împrejurarea, că agenții pentru emigrare procură bilete pentru jertfele lor numai în Austria, unde poliția maghiară nu-i mai pótă reține, ér autoritățile austriace ajută simplu, ca emigranții din Ungaria să-și pótă face drumul spre America.

Orî-ce s'ar dice însă din partea foilor ungurești și orî câte învinuiri s'ar ridica în privința organelor din străinătate, ele nu valoroză nimic și cad de sine în fața crudei realități, că cei-ce emigrază n'o fac această de bună voie, ci siliți de miseria și lipsă. Dacă n'ar fi așa, ce ar pute să-i îndemne ași părăsi casa și vatra strămoșească și a lua lumea în cap acum în drioii iernii. Dér las' că pe urma acestor nenorociți vin alții de peste hotar, vin roiri-roiri percuțaii de prin Galiția și din alte țări străine, căci aici află dór' ocrotire și un loc cu sôre și lumină, și unde în scurt timp ajung să fiă ei stăpânii, ér locuitorii băștinași ai țării stăpâniți ajung să fiă de ei, — grație atențiunii, ce li-se dă acestor venetici evrei din partea cercurilor guvernamentale.

Desbaterea Adresei în Senatul român.

În ședința dela 4 Decembrie st. v. Senatul român a intrat în discuția generală asupra proiectului de răspuns la Mesagi.

Cel dintâiu a luat cuvântul șeful partidului liberal, căruia i-a răspuns ministrul-șef și ministru de finanțe P. P. Carp. În aceste două discursuri remarcabile, pe cari le vom reproduce în estras, a culminat desbaterea Adresei în Senat.

După ce raportorul Gr. Tocilescu a dat citire conținutului proiect de Adresă, a luat cuvântul

D-l Dim. A. Sturdza: Era de sperat, dice d-sa, că după proclamarea independenței și după înființarea regatului, luptele noastre politice atât de violente, se vor alina. Această speranță legitimă însă, din nenorocire, nu s'a realizat și astăzi partidele stau tot înaintea unor lupte aprinse și crâncene ca și în trecut. Regretăm aceasta; constatăm numai, că partidul liberal n'a căutat sprijin în stradă și nu prin stradă tinde a ajunge la putere.

S'a vorbit de luarea puterii și de politica autoritară. Aceste formule sunt învechite. Partidul liberal a venit și va veni la guvern numai atunci, când va fi chemat de organele legitime, cari sunt Regele și Parlamentul.

În situațiunea actuală, avem de semnalat un fapt, că guvernul, opozițiunea, țera întregă, este adănc îngrijată de grava criză, în care ne aflăm. Toți avem conștiința de această criză gravă, și cu toții așteptăm îndreptarea acestei situațiuni.

În împrejurările de azi, partidul liberal nu are alt rol, decât a-și spune cuvântul în liniște, dér fără șovăiri.

Crisa se arată mai ales în situațiunea finanțelor și a creditului țerei. Aceste două puncte sunt, cari astăzi ne îngrijesc pe toți și mai tare.

Dacă cercetăm finanțele noastre dela 1862 încôce, de când avem bugete regulate, vedem, că la 1862 veniturile statului erau de 35 $\frac{1}{2}$ milioane, la 1898—1899 ele s'au ridicat la 236 $\frac{1}{2}$ milioane. În 38 de ani s'au înșeptit veniturile statului.

Acosta arată fără de îndoială, o putere vitală economică, tot atât de reală, ca și puterea vitală politică, care a dat naștere Regatului.

Și cine își aduce aminte de timpurile dela 1862, va mai constata, că acele 35 de milioane se încasau cu mult mai greu, decât se încasază astăzi o sumă de șapte ori mai mare.

În acești trei-deci și opt de ani ne am pus pe o muncă spornică, care a dat rezultate însemnate, în privința politică, ca și în privința economică. Cu toții constatăm, că astăzi țera e cu mult mai bogată, decât era în 1862. Voiți aminti numai, că în anul 1862 ar fi fost imposibil a clădi căsuța cea mai modestă la Sinaia; astăzi stau ridicate nu numai palatul regesc, dér și o mulțime de alte clădiri frumoase.

De-odată însă lucrurile s'au schimbat și o stare, pe care cu toții o considerăm ca înfloritoare, s'a prefăcut într'o suferință generală, care a atins toate clasele societății.

Nu numai guvernul, nu numai tesaurul public și creditul statului, dér dela țera și până la proprietarul cel mai bogat, dela negustorul cel mai mic până la cel mai mare industriaș, toți sunt atinși de această situațiune.

Acosta îngrijese țera întregă, și la această calamitate s'a mai adăus și neîncrederea străinătății în privința noastră. Astfel s'a produs o scădere a creditului, atât de solid stabilit, și această, fără îndoială, în detrimentul nostru al tuturor.

Datoria publică a statului român era, la 1 Aprilie 1900, de 1.217.822 100 lei.

Din această sumă efecte 5% sunt de 466.982.500 lei și efecte 4% sunt de 753.839.600 lei. Înainte de un an și jumătate cursul efectelor 5% era de 104 la sută și astăzi e de 88,40; ér cursul celor 4% era 94 și azi de 73,90.

Pierderea, ce au suferit detentorii efectelor române, este dér de 223.768.029, sêu de 18,30%, aprôpe a cincea parte a capitalului împrumutat.

Cea mai mare parte a acestui capital este în străinătate, și astfel ușor se esplică îngrijirea detentorilor străini, cari au suferit o pierdere atât de însemnată în averea lor.

Ei se întrăbă, cum stau astăzi, cum vor sta mâine; și aceeași întrebare o pune și țera în acest mod — cum vom recăpăta acum și în viitor încrederea străinătății, care se află astăzi adănc sdruncinată?

Espune apoi în trăsături generale cum țera a ajuns la această stare de lucruri.

Cum vom caracteriza această situațiune altfel, decât că am cheltuit mai mult, decât aveam, mai mult decât puteam. Orî-ce s'ar dice și ori cât ne-am întôrce, este evident, luând cursul celor trei-deci și opt de ani, în care toate partidele s'au strecurat la putere, este evident, că cu toții am mers pe calea unor cheltueli prea esagerate, tot gândind, că nu va veni un an atât de rău ca anul 1899—1900 și că nu pot să se mai ivăscă și alte împrejurări, cari să îngreuneze situațiunea creditului lumii întregi.

Etă cum a venit rēul și unde stă rēul.

De o parte avem pierderi mari ale efectelor statului — aprôpe o cincime a capitalului, ce reprezintă; de altă parte, 30 milioane deficit, calculat numai pe diferența sporului de cheltueli peste sporul veniturilor în timp de patru-spre-șase ani.

Ce ne dictează în împrejurările actuale mintea cea simplă, mintea sănătoasă? Când ai cheltuit prea mult și această te-a adus în dificultăți de trai, ce trebuie să faci? Evident: să cheltuesi mai puțin. Etă totă filosofia acestei ostenți. În ce se traduce cerința această de economii pentru stat? În restrângerea bugetului, în a lua în considerare cele mari și în a tăia cheltuelile esagerate făcute până acum. Alt leac nu este, și cine vré să găsească alt leac aiurea, va înfundă tot mai mult tesaurul public în dificultăți.

Dic această cu certitudine, nu numai pentru-că așa ne dictează bunul simț, dér o dic pentru-că bugetele ast-fel cum sunt alcătuite, nu sunt rezultatul unei sporiri organice a trebuințelor statului, ci rezultatul sporirii desordonate.

Scim cu toții, și cei cari sunt și cei cari au fost la guvern, și foștii și actualii deputați și senatori, că sporirile cele mai multe, fie de lefuri, fie de material, fôrte adese-ori au fost produse de apucături personale ori locale ale unora sêu altora; nu au fost sporiri necesare, ci sporiri nejustificate, necumpănite (Aplause).

Imi veți da voie să dau un exemplu fôrte lucitor despre disordinea organismului nostru bugetar, care va dovedi tot-odată, că trebuie pus în ordine.

Avem un institut meteorologic, care e condus cât se pôte de bine, un institut, care face onôre țerei.

Se cheltuesce pentru acest institut o sumă ôre-care; dér nu avem niôl rudimentele măcar ale unui serviciu statistic al statului, fără de care o administrațiă regulată a statului e imposibilă.

E așa de jos acest serviciu, încât niôl măcar întinderea esactă a județelor și numărul esact al populațiunii țerei nu le șim, și ne aflăm în situațiunea ridiculă, după tot felul de combinațiuni pe căi îndreptate, ne diferențiam în evaluările noastre între 5 $\frac{1}{2}$ milioane, 6 milioane și 6 $\frac{1}{2}$ milioane.

Nu se pôte pretinde, că în asemenea împrejurări, atingându-ne de bugete, am strica rostul statului. Dico dér din capul locului, că se pot face economii și economii însemnate în buget, și mai dic încă ceva. Aceste economii, ca să le faci, trebuie să ai curagi și bărbăție.

Liberali și conservatori, toți avem aceeași și singura datoriă, de a lua cu bărbăție fôrfecele cele mari, de a tăia cu dâr-sele în cheltuelile esagerate ale bugetului statului și de a organiza țera — nu pe bogăția, ci pe sărăcie.

Acosta este o datoriă, cu atât mai mare, cu cât cu toții am contribuit la esagerarea cheltuelilor, și prin urmare cu toții, conservatori și liberali, noi aceștia, cari ne numim conducători ai țării și ai poporului, noi, nu posteritatea — suntem datori să revenim asupra greșelilor, pe cari cu toții le-am făcut. Atunci când vom fi revenit asupra lor, atunci această revenire ne va fi nouă și posterității de povață, de a ne feri de a mai face asemenea greșeli.

(Va urma

Curier parisian.

II.

Din toate câte încep într'un curier: Ômeni tăiați în bucăți; miel anunțuri; caritate și metrese.

Séra stăteam cu un Némț într'o cafe-nea și sorbiam liniștiți din „book“-ul de bere. În fața noastră erau doi Franțuzi. Când dico doiși adăug, că eram în cartierul latin, trebuie să înțelegeți îndată, că e vorba de un Franțuz și o Franțuză.

„Bine frate“, imi dico Némțul, „oate părechi de „prietini“ am vădut până acum în cartier, nu mi-s'a întâmplat niôl odată să nu le găsesco certându-se. Ên audi-i și pe ăștia!“.

Némțul se înșelase însă, căci deja în clipa următoare cei doi din fața noastră ridău cu hohot. Nu se cerna, ci așa-i firea lor să vorbescă tot-deauna cu patimă!

Curios nēm de ômeni Parisieni ăștia!

Se aprind și se însufleșesc pentru tot nimicul și apoi... se liniștesc de-odată. E interesant să citești un jurnal parisian și de di. În fie-care și găsesco alt lucru, care pasionază Parisul întreg, începând dela aristocrații din avenue Wagram, până la neopătuții dela fortificații. E indiferent, deocă cauzele acestei pasionări sunt deopotrivă de importante. Ela pasionază deopotrivă... pentru moment. Peste câte-va zile le-au uitat cu toții, și lucrurile importante și cele neînsemnate.

Bună-ôră afera Dreyfus. Ce uragan producea pe vremea sa orî-ce nimic relativ la ea. Êr acum? Brisson se urcă pe tribuna camerei deputaților, vorbește despre nisoc scrisori din dosarul „aferei“ făcute mușama, Méline vorbește, Breton vorbește și... Parisienii oftază plictisiți: „Uf, ér afera!“ Sêu războiul din Transvaal. Buri câștigă în două săptămâni două învingeri strășnice. Dér cine vorbește despre ele, acum când însufleșirea s'a răcit? Dér Edmond Rostand mai scrie o odă clasică în „Le Figaro“ despre „Dewett fantoma“.

Dér să luăm altă pildă. Înainte cu două săptămâni s'a întâmplat o crimă îngrozitoare la Paris. S'au aflat aprôpe la aceeași oră, în două cartiere deosebite, două pachete. Unul conținea două mâni și două picioare de om, altul trunchiul și capul absolut mutilat al aceluiași om. O săptămână n'a fost vorba în pressă și pe strade, decât de acest om tăiat în bucăți. Indignarea contra asasinului era enormă. Ômenii steteau cu căsurile înaintea morgei, ca să le vie rândul să-l vadă pe omul tăiat în bucăți. Poliția a primit peste trei sute de mii de scrisori, căci fie-care voia să-și spună părerea în această afacere misterioasă. Acum suntem deja în săptămâna a treia, asasinul nu s'a găsit, dér lumea s'a plictisit de a-se preocupa de el. În loc de a mai fi ouprins de grôză, azi fie-care Parisian suride când vorbește de omul tăiat în bucăți. De ce? S'au făcut deja deci de „spirite“ despre acest nenorocit și când începi odată să riți, te-ai înșeninat. Despre Cochefort, șeful conducător al acestei afaceri, a spus oine-va în glumă, că ar fi exclamat: „Dér eab-surd să căutăm pe asasin, e evident, că avem de a face cu un suicid!“ Ajunge atâta, ca de câte ori se scrie prin jurnale, că d-l Cochefort a dat de o urmă nouă, fie cine să pufnescă în rîș. S'a și nimerit, ca să se păcălescă strășnic odată șeful poliției. Căți-va martori au declarat, că au vădut în noaptea crimei pe stradă, unde s'a aflat unul dintre cele două pachete, o oătă de tineri, dintre cari unul ducea un pachet. Poliția posedând descrierea lui, a pus mâna pe el. Acesta a recunoscut, că într'adevăr a avut pachetul, dér, că el l'a furat de după o pôrtă, unde-l aflase, și că numai după-ace a vădut ce-i înăuntru, a oercat să se debaraseze de el cât mai în grabă. Spusele lui s'au adevărit și totă afacerea a luat o față nouă.

Dér decât asasinul nu s'a găsit încă, șermanul om tăiat în bucăți, tot a adus un bine, fără să vré. Vorba ceea: „mintea Românilui tot a de pe urmă“ se pôte aplica fôrte bine și fraților noștri Franțuzi.

Dér decât asasinul nu s'a găsit încă, șermanul om tăiat în bucăți, tot a adus un bine, fără să vré. Vorba ceea: „mintea Românilui tot a de pe urmă“ se pôte aplica fôrte bine și fraților noștri Franțuzi.

* * *

E îngrozitor, ce ușuratici sunt ômenii ăștia. La esposiția s'a rupt o pasarelă omorînd atâția inși... din negligență, într'o săptămână s'au întâmplat patru deraieri de trenuri îngrozitoare... din negligență. Comedia franceză a ars tot din negligență. Și lumea indignată momentan, ride apoi. Astfel când a ars „opera comică“ mai acum vre-o șase ani, ministrul cultelor a fost interpellat în cameră pentru negligența serviciului de pompieri. „Domnilor“, a răspuns acesta, „arătați-mi un singur teatru în lume, care să nu fi ars. Mai curând să mai târziu trebuie să ardă fiă care. Acum i-a venit rândul operei comice și... voilà!“ Nenorocirile întemplate la acest incendiu îngrozitor s'au uitat până azi, dér vorba ministrului a rămas celebră.

În fiă-care și se întâmplă catastrofe de tramvaiuri, și nu va fi o minune, decât într'o bună și se va întâmpla cea mai mare nenorocire: să se surpe Parisul întreg, căci după un calcul făcut de ingineri, subsoiul orașului întreg e săpat, așa că dacă a-i pune locșor lângă locșor din cât mai e nesăpat sub Paris, de-abia ai căpăta un loc cât curtea Luvrului. Apă, gaz, scurgeri, sirme de telegraf și telefon, tot e dus pe sub pământ și acum s'a mai făcut și trenul suburban metropolitan. Urmarea: În săptămânile trecute, când voiau să transpôrte un vagon din trenul transsiberian al esposiției rusești, care trăgea 30.000 de chilograme, s'au cufundat strășile sub el și a trebuit să se calculeze o cale cu ocoluri nenumerate, pe străzi mai puțin săpate pe dedesubt, pentru-ca să pôte fi transportat.

Dér voiam să spun de binele pe care l'a făcut șeraoul în bucăți. Etă-l. Faptul acesta ne mai pomenit, ca un om să fiă astfel mutilat în centrul Parisului, a fost prea de tot neobișnuit și lumea a început să strige, că poliția nu-i destul de vigilentă. Și într'adevăr D-l Lépine a dat o circulară, prin care poliția întetindu și forțele, a făcut până acum două mii de areștări, numai azi nôpte șese sute, între cari s'a areștat și o bandă întregă de periculoșii „apaches“, cari au o mulțime de omorări pe conștiința.

La teatrul „Gymnase“ se jôcă în fiă-care s'era o piesă fôrte nostimă: „La bourse on la vie“, de A. Capus. O părechă de Parisieni tineri trăesc zile albe și-și cheltuesc totă averea iubindu-se și implinindu-și toate poftele inimii. După-ace au sărăcit n'au puterea să părăsescă Parisul lor drag și să trăescă cinștit la moșia, ce le-a mai rămas. „Cela finira mal“, dice bărbatul de-câte-ori face vre-un împrumut nou, „ça finira mal“, când intră în legătură cu un financiar necinștit... dér n'are puterea să nu facă pașii aceștia, despre care e convins, că sunt greșiți. Și într'adevăr dă de bălele... de cari numai sfârșitul necesar unei „comedii“ îl scapă.

Dér așa-i Parisianul, ușuratic.

SCRIRILE DILEI.

— 13 (26) Decembrie

Principele Nichita către monarhul nostru. Din incidentul aniversării de 40 ani ai domniei sale, principele Nichita al Muntenegrului a primit felicitări dela aprôpe toate curțile europene. El își salută și de Majestatea Sa monarhul nostru. Principele a răspuns prin următoarea telegramă: „Prea grațioșele urări de ferioare ale Majestății Văștre din incidentul iubilenului domniei mele, sunt o nouă dovadă de înalte și prețioșele porniri, ce le aveți față de mine. Inima mea este străbătută de cea mai adăncă grațitudine față cu Majestatea Văștră. În decursul domniei mele lungi și grele, tot-dăuna m'am bucurat de vecinătatea unui imperiu, a cărui cultură înaltă și al căru progres a exercitat influința cea mai norocșă și mai binefăcătoare asupra dezvoltării morale a țării mele. Influența această și bunătatea nobilă a celui cavaleresc și stimat domnitor, pe care l'am admirat atât de adeseori și ale căru binefaceri le-am simțit, m'au îmbărbătat tot-dăuna estra-ordinar în împlinirea chemării mele. Țera mea, fa-

lia mea și eu vom fi pururea mulțumitori față de Majestatea Voastră — Nicola".

Mare serbare de Crăciun. La Teatrul Național în București au început să se facă mari pregătiri pentru o splendidă serbare ce se va da în ajunul Crăciunului. Această grandioasă serbare, se va da de Societatea dramatică împreună cu „Soc. Leănului Sf. Ecaterina”. În fruntea acestei serbări s'a instituit un comitet pe patronaj compus din domne din înalta societate. În se alte se va aranja un bogat și frumos pom de Crăciun împodobit în mod artistic cu jucării pentru copii; câșori etc. etc. Vor fi recitări precum și mici scene ale-ricice.

Nou avocat român. D-l Dr. Ștefan Șovvan a depus zilele trecute cenzura de avocat cu strălucit succes în Budapesta. Noul avocat, precum suntem informați, va deschide cancelaria advocațională în Brad.

Nenorocire la o vânătoare. Din Șard (lângă Alba-Iulia) ni-se comunică următoarea întâmplare tragică: „Joi în 20 Decembrie n. a întâmplat în pădurile episcopiei rom. de la Varnița, în partea așa numită „Blăgura”, o mare nenorocire. D-l Iosif Ciobota din Șard, pădurar al episcopiei, aranjează în numita și o vânătoare de capre selatice, luând parte mai mulți gornici de pădure. Vânătoarea era în toila ei pe la 11 ore diu și. De-odata însă d-l Ciobota se prăzeșce isbit de un foc de pușcă, ce l'a nimerit în piept din sus de inimă și căzu pe într'un torrent de sânge, care-i țigși din piept. Omenii înspăimântați fugiră care pe cătrău, rămânând lângă victima numai pe-o doi inși. S'a telegrafat îndată după medic, care și sosi Joi seara la 7 ore, însă din întunecimea și calea grea n'a putut să treabate sus în pădure la locul sinistrului. Într'un târziu a sosit la Varnița un om și spus, că Ciobota ar fi mort. A doua zi dimineață însă medicul o'un prim-pădurar pe plecat totuși și au sosit abia la 1 oră a. la locul unde zăcea victima, pe care săfăra în viață. D-l Ciobota a fost ridicat și dus la Varnița, unde după ce i-s'au dat primele îngrijiri medicale, și-a revenit la conștiință, dăr nu putea vorbi, decât că mintea într'una numele unui gornic bătrân din Tăuți. În 22 Dec. dimineață fu dus apoi în spitalul călugărițelor din Alba-Iulia, unde fiind luat sub îngrijire medicală, se speră totuși, că va scăpa cu viață. După-cum aud, simțitul gornic de pădure cu numele Helga fost numai decât arestat. El pretinde, că scăpând mișcându-se o tufă, în care presuncea că ar fi un porc selbatic, a descărcat arma. În cea tufă însă se afla Ciobota. Până acum nu-i definitiv constatat, decât e vorba aici de o crimă, ori de o nenorocire provenită în urma unei neatențiuni. D-l Iosif Ciobota se bucură de simpatii generale în jurul acesta, fiind om uman și ajutător poporului lipsit prin ocupația, ce-i da lucrările de pădure. Mântuirea lui o prim toți câți îl cunoscem — X.”

Un episcop pentru presa catolică. Episcopul romano-catolic Mailath din Alba-Iulia, a dat o pastorală către clerul diecezei sale, în care îi recomandă să-și dea simpatia a convinge pe credincioși, că este necesar a sprijini și abona numai astfel de zi și reviste, cari sunt redactate în spirit catolic.

Români arestați în Atena. Poliția din Atena a telegrafat poliției române, că acolo au fost arestați tinerii Nicolae Națian, Vasile Lezariu, Dimitrie Zanulescu și Constantin Zota, Români, cari implorau ajutoră băneșei spre a pute merge în Transvaal. Făcându-se cerocetari de poliția grecă, tinerii au mărturisit, că ei au evadat din penitenciarul din București, unde aflau arestați din cauza agitațiilor sociale la sate. Guvernul român a ordonat arestarea unei grabnice anchete spre a se afla autecedentele celor arestați.

Despre Țarul Rusiei se scrie din Petersburg, că starea sănătății lui s'a îmbunătățit așa de mult, încât la sfatul medicilor era să se întoarcă în capitala impe-

riului. Dăr fiind-că în Petersburg grasază influența în mod contagios, Țarul a renunțat la planul acesta și va rămâne și mai departe în Livadia. „Novosti” anunță, că Țarul va merge luna viitoare în Riviera. — Poporațiunea Chievului va ridica o biserică votivă, numită Sf. Nicolae, în amintirea înscăntătorii Țarului. Cheltuețile se adună prin coleote. Biserica va fi unul din monumentele cele mai frumoase din Chiev.

— Trimișii Țarului, cari au fost în Sicilia spre a închiria o vilă pentru Țar, au sosit la Menton, în sudul Franței, unde vizitează toate hotelurile și vilele. De la Menton ei se duc la Cap St. Martin. În Paris se crede, că părechea imperială rusă se va merge în curând în Franța.

Cel mai bătrân soldat în activitate este în întreaga Europă amiralul rusesc contele Lognin-Logninovici-Heyden, care peste câte-va zile își va serba jubileul de 80 de ani pe cariera militară. Amiralul rus s'a născut în 1806 și în 1820 a intrat în armata rusă. În 1827 a participat la lupta maritimă de la Navarin, luptând sub comanda tatălui său. În 1849 Țarul Nicolae I l'a numit adjutant de general, purtând acest titlu timp de 51 ani sub patru Țari. Anul trecut el și-a serbat jubileul de 50 de ani al acestei numiri. Fiind-că era proprietarul tuturor ordinelor de distincțiune rusă, actualul Țar i-a dăruit fotografiile bătute în diamante ale Țarilor Nicolae I, Alexandru II și Alexandru III. Bătrânul de 94 ani se bucură de sănătate deplină. El e originar dintr'o familie olandeză, care a emigrat în Rusia în vâlc 18. Un asemenea record în serviciul militar n'a mai ajuns până acum, decât împăratul german Wilhelm I.

Emigranții din Bosnia către Țar. Din Belgrad se anunță, că emigranții serbi din Bosnia și Herțegovina au trimis Țarului, cu ocaziunea zilei sale onomastice (Sf. Nicolae), o telegramă de felicitare, exprimând dorința, ca sub Țarul Nicolae să crească mărirea Rusiei, să se înalte gloria slavismului și să îndeplinească *liberarea Slavilor apăsaiți*.

Greva din portul Anvers. O telegramă din Anvers (Belgia) spune, că portul este pustiu. Primarul, spre a se păstra ordinea, a chemat sub arme garda. El a oprit atrupamentele.

Noua organizare a comunelor rurale în România. Zilele acestea se va depune pe biroul Senatului proiectul de lege privitor la noua organizare a comunelor rurale. După acest proiect de lege comunele rurale vor avea cel puțin 600 de locuitori. Nouăle circumscripții se vor stabili la început de către consiliul de miniștri, după avizul consiliilor județene. În capul fie-cărei circumscripții comunale va fi un primar ales de consiliul comunal printre consilierii comunali sau printre alegătorii comunali.

Cătunele dependente de comună vor forma despărțiri, în capul cărora se va afla un delegat al primarului, fără ca să aibă cancelarie. Principala atribuție a acestor delegați va fi de a face acte de stare civilă. Printr'un alt proiect de lege, d-l C. Olănescu, ministrul de interne, organizează pe notari, Notarii vor avea atribuții curate comunale și vor avea în deosebi sarcina de a aplica legile de ordin general. Se va înființa o școală de notari și pe viitor notarii nu se vor recruta decât printre absolvenții școlii.

Inchiderea Anului Sfânt.

Din Roma se relatează, că în 24 l. c., în ajunul Crăciunului, la orele 12 fără un sfert s'a făcut la *Basilica San Pietro* a Vaticanului închiderea Anului Sfânt cu o pompă și cu un fast estra-ordinar.

În piața din fața catedralei Sf. Petru staționa o lume imensă; ordinea a fost menținută de armată. Basilica e splendid decorată. În stânga porții sfinte, care urmă să fiă zidită, se înalță tronul Papei lucrat artistic din catifea purpură cu aur; apoi urmăză tribuna Soveranilor, a prui i-

lor și a invitațiilor, în care se adă puțină lume, deși s'au făcut 80,000 invitații.

Papa Leo XIII s'a dat jos din apartamentul său fiind condus pe „*sedia gestatoria*” de către membrii clerului, cu ceremonial splendid, în basilică. La altarul de dinaintea porții sfinte, Papa a ingenunchiat și a roșit o scurtă rugăciune, apoi a lăsat să defleze înaintea sa personajele maroante invitate, și pe urmă s'a urcat pe tron. Corul a intonat un imn ocașional și Papa a bine-cuvântat materialul destinat zidirii porții sfinte.

După acesta Papa s'a dus înaintea porții, a ingenunchiat și a îmbrășiat varul cu o mistriță de aur în trei rânduri în pragul porții sfinte, depunând și trei cărămici cu diferite inscripții: o cărămidă având o medalie de aur, alta medalie de argint și a treia medalie de bronz. Medalile purtau portretul Papei Leo XIII cu câte o inscripție, amintind deschiderea și zidirea porții sfinte de către Papa Leo XIII.

Papa s'a urcat apoi erăși pe tron și patru cardinali au pus var și cărămici; la urmă lucrătorii au deservșit totul, zidind porța sfântă cu o placă de marmoră.

Papa a binecuvântat apoi mulțimea, care l'a aclamat, și s'a retras în apartamentele sale.

Regina Margareta la Roma.

Luni, a sosit la Roma văduva regină Margareta și întreaga capitală a fost într'un gând a o aclama cu căldură, exprimându-i în mod grandios încă odată compătimirea pentru imensa durere, ce i-a cauzat'o asasinarea regelui Umberto.

Etă ce i-se telegrafăza „Universului” despre primire :

La gară se aflau regele Victor Emanuel III, regina Elena, precum și personalul Curții în frunte cu generalul Brusatti. Apoi ministrul în cap cu primul-ministru Saracco, primarul (sindaco) Romei, președintele curților de Casație și de Apel și capii tuturor autorităților și generalii din garnisonă.

Văduva Regina, descinzând din vagon ajutată de Augustul ei fiu, Regele Victor Emanuel, pe care l'a îmbrășiat cu căldură și l'a sărutat cu efuziune de mai multe ori, — s'a dus întâiu spre Regina Elena, pe care a îmbrășiat'o de asemeni. Regina era în mare doliu.

După ce s'a întreținut câte-va minute cu persoanele prezente, văduva Regina s'a urcat într'o trăsură deschisă. Pe strade o lume imensă a aclamat'o cu căldură.

În piața Termini trăsura s'a oprit. Aici erau adunați, comitetul de domne, din care fac parte femei din toate categoriile sociale, în cap cu principesa Sonnino, apoi marchize, contese, nobile, burghese, lucrătoare și spălătorese; delegația cercului universitar monarchic, condusă de d-nii Fabio Cruciani-Alibrandi și Bartolomeo Tittoni, cavaleri Berti, cavaler Cagli, cavaler Pio Santini, cavaler Poggi și cavaler Corratti, în frunte cu prințul Prospero Colonna care e remis reginei văduve un splendid album plebiscitar de condolențe; decorațiile cercului Savoia, a înfrățirii militare Umberto I, a Veteranilor de la 48—49, a Tinerimei monarchice Umberto I, a Unității liberale române, a Uniunii constituționale, a Cercului monarchiei roman, a Asociațiunii femeilor „Margherita di Savoia” Principesa Elena di Napoli, etc.

Regina văduvă a primit foarte emoționată cuvintele de adăne devotament și de omagiu ale delegaților, apoi a plecat spre Palatul Piombino, pe care i-l'a cumpărat Augustul ei fiu cu două milioane și jumătate de franci. Aici, în fața palatului Regina văduvă a fost întâmpinată de elevele tuturor școlilor de fete din Roma, cari i-au făcut o ovație emoționată și duioasă prezentându-i buchete de flori.

Războiul din Africa-sudică.

Cu toate-că lord Kitchener, după cum s'a semnalat într'o telegramă, ce am dat'o ieri, a asigurat pe ministrul de război din Londra, că Burii nu progresază în Capland

și că ei n'ar fi sprijiniți de Africanderi, totuși rămâne constatat, că mișcarea din urmă a Burilor a produs în Anglia întrégă o mare consternare.

Intrégă presă londoneză publică telegrame foarte alarmante despre agravarea mișcării Africanderilor din Capland.

După aceste telegrame, mulți deputați ai camerei din Capetown au fost siliști să demisioneze, deore-ce alegătorii lor manifestă nemulțumiri profunde în urma atitudinii lor prea guvernamentale.

„Daily Mail” primesce dela corespondentul său din Capetown senzațională știre, că întreaga colonie a Capului este în plină revoluțiune. Burii năvălitori înainteză repede, repurtând pretutindeni în drumul lor victorii strălucite asupra garnisonelor engleze.

Englezii din provincie fug în Capetown.

Teritorii vaste sunt cutreerate de Burii năvălitori și pretutindeni Africanderii îi primesc cu entuziasm și se unesc cu ei. Apoi rechișionează toate cărțile, vitele, etc. Au distrus mai multe linii telegrafice și acum amenință să distrugă liniile ferate.

Guvernul Caplandului, extrem de îngrijat de această invazie, retrage din diferitele centre toate proviziunile, armele și dinamita destinate trupelor generalului Kitchener și le transportă în Capetown.

În curând se va proclama starea de asediu în întreaga colonie a Capului.

Englezii fruntași din Capetown au telegrafat guvernului central din Londra, imputându-i, că nu cunoșce gravitatea extremă a situației în Africa de Sud și cerând de urgență întăriri puternice.

Din Bruxella se telegrafăza, că după scirile sosite la legațiunea de acolo a Transvaalului, numărul Burilor invadați în patru comandos în Capland, sub conducerea lui Herzog și Louis Bhot, se urcă la vre'o 6000.

Până acum 10 mii de Africanderi pe deplin înarmați s'au unit cu comanda bure și înainteză spre sudul Caplandului, amenințând să distrugă linia ferată, care unesc Capetown cu Bloemfontein și Kimberley.

În Capetown și în Capland e o panică indescriptibilă. Credința este, că cel puțin 30.000 soldați ar trebui, ca să oprască înaintarea Burilor și a Africanderilor spre Capetown.

Intrégă presă din Londra reproșeză în termin amar guvernului și în special ministrului de război întârzierea trimiterii cailor în Africa de sud.

Din Capetown se telegrafăza, că număröse trupe engleze din Oranje și Transvaal înainteză spre nordul Caplandului pentru a împiedeca înaintarea Burilor.

Literatură.

A apărut Nr. 1 din „*România Russă*” revistă politico-literară, director Ioan Russu Abrudeanul, — cu următorul sumar:

Cătră cetitori. O vizită la Sarmisghetuza, de d. Take Ionescu. Cronică de d. l. L. Caragiale. G. Gr. Cantacuzino (cu portret). Cerem satisfacție de d. Ion Rusu Abrudeanul. D. G. Mărzescu și Coróna, de d. Iordache Vulpescu. Ștef. Mihăileanul (cu portret) de d. George Rădulescu. Dr. Emil Racoviță (cu portret) Prietenii poporului, comedie în 3 acte de Ivanu. Obligațiunile împrumutului patriotic bulgar (cu un clișeu). Câte va învățăminte, de Nestor. Dimitrie Giuvanu (cu portret). Cestia teatrului Național, de d. George I. Sigala. Matei Gr. Ciocărdia (cu portret). Pagini istorice: Napoleon la St. Elena de Pan. Em. Miulescu (cu portret). Un articol al lui Ștefan Mihăileanu. I. Th. Florescu (cu portret). Revista esteriă, de Eastern. Jubileul societății geografice, de d. P. Ionișescu. Carnetul lunei. Bibliografie.

— Costul abonamentului: În România pe un an 20 lei; în străinătate pe un an 24 lei.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:**

Cărți de rugăciuni și predicii.

Predici pe toate Duminecile și sărbătorile de peste an, Vul. I. de Em. Fleiter, cunoscut atât de bine în cercurile românești din numărösele sale scrieri. Are 250 pag. Prețul (4 lei) 1 fl. 50 cr.

De același autor a apărut Vol. II. cu „**Predici ocazionale și funebre**“, care se estinde pe 220 pag. și conține predici multe pentru cununii, și diferite ocaziuni (la sântirea de biserică, la instalări de parochii, la prezentarea pentru prima oară a preotului în parochii etc. et.) Peț. 1 fl. 70 cr.

Cuvântări bisericesti pe sărbătorile de peste an, scrise de Prepositul capitulului Ioan Papu. Pe lângă predicii, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sărbători. Conține vreo-o 400 pag. Prețul (în loc de 2 fl.) prin postă 1 fl. 60 cr.

Cuvântări funebre și iertăciuni pentru diferite cazuri de morțe, întocmite de Ioan P. p. Conțin vreo-o 400 pag. Prețul 1 fl. 50 cr. (prin postă 1 fl. 60 cr.)

Predici pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de V. Christ. Conține predici dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameșului. Prețul 80 cr. (prin postă 85 cr.)

Predici pentru Dumineci de Iustin Papiu, învățatul scriitor bisericesc, marele orator și bunul Român de odinioară. Format mare de 500 pag. Prețul 2 fl. 20 cr. (prin postă recomandat 2 fl. 35 cr.)

„Carte de Rugăciuni, cereri și laude“ spre folosul și mângăierea sufletelor creștinesci. Conține 201 pag. Prețul legat simplu 80 b. leg. în pânză 1 cor. 60 b. în piele și aurit 3 cor. 20 b. în catitea cu copcii și cu cruce 7 cor. — b.

Scrieri istorice.

Memorii din 1848-49 de Vas. Moldovan, fost prefect al Legiunii III în 1848-49. Prețul 50 cr. (cu posta 55 cr.)

„Țera noastră“. Descrierea părților Ardealului dela Mureș spre miază-zi și valea Mureșului, de Silvestru Moldovan. Este o scriere unică în felul său, atât de cald și apreciată de întreaga țară română. Cu deosebire din bibliotecile populare ea n'ar trebui să lipsescă. Prețul 1 fl. (cu posta 1 fl. 10 cr.)

„Pintea Vitexul“, tradițiuni, legende și schițe istorice, de Ioan Pop-Reteganul. Cea mai completă scriere despre oroul Pintea. În ea se cuprind foarte interesante tradițiuni și istorisirii din toate părțile, pe unde a umblat Pintea. Prețul 20 cr. (cu posta 23 cr.)

„Românul în sat și la ôste“. Acesta este titlul unei noue cărți, de d-l Ioan Pop Reteganul, cunoscutul și meritatul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Prețul 10 cr., cu posta 13 cr.

„Colonel David baron Urs de Margino la Solferina și Lissa“, interesanta și eminenta conferență, ce a ținut'o d-nul colonel c. și r. Francisc Ruger anul trecut în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, și altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea morământului eroului nostru. Prețul 40 cr. (plus 3 cr. porto.)

Atragem atențiunea cetitorilor asupra cărților de mai jos, cari se vënd cu prețuri reduse, ba chiar numai pe jumătate, de cum s'au vëndut până acum.

1) **Lascar Voronescu, O iconă a Moldovei din 1851** de Wilhelm de Kotzebue. E cunoscută această scriere ca o lucrare istorică de mare valoare în literatura noastră. Conțin- 268 pag. cu tipar curat și hârtie de lux. Prețul în loc de 4 cor., cum s'a vëndut până acum, este adl numai 2 cor. (+ 30 bani porto.)

2) **Poesii de Veronica Micle**, regretata noastră poetă. Conține 144 pag. În loc de 3 cor., se vînde numai cu 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto.)

3) **Poesii complete** de Carol Scrob. Numele acestui autor este de asemenea bine cunoscut literaților noștri și poesile lui ocupă un loc frumos în literatura română. Prețul s'a redus dela 4 la 2 cor. (+ 20 b. porto.)

4) **Instrucțiunea gimnasticeii** în școlile de băieți și de fete. Cu 57 figuri în text, de D. Ionescu, profesor de gimnastică

la liceul Lazăr și la școala normală de institutori din Bucuresci. Preț. în loc de 3 cor. e 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto) De lipsă e mai cu seamă pentru învățătorii.

5) **Originea monedelor** (a banilor) de M. C. Suțu, o interesantă conferență ținută la Ateneul Român din Bucuresci. În loc de 1 leu se vînde cu 50 bani.

6) **Poesii de F. M. Stoenscu**. Este o carte mare de 252 pag. cu exterior plăcut și bine îngrijit. Autorul e de asemenea cunoscut în literatura română și versurile sale frumoșe nu au lipsă de laudă, căci se laudă de sine. În loc de 4 cor. se vînde cu 2 cor. (+ 10 b. porto.)

7) **„Vrei să te iubescă bărbatul?“** Broșura cu acest titlu conține povești practice serioșe și foarte potrivite pentru familiile bune. Prețul dela 1 cor s'a redus la 50 b. (+ 5 b. porto.)

Scrieri scolare.

Istoria pedagogiei de V. Gr. Borsovan O carte nouă și de mare interes pentru oșii bărbății de școlă. Prețul 1 fl. 50 cr. (cu posta 1 fl. 60 cr.)

Istoria Biblică pentru folosul școlilor populare din diecesa Gherlei. (Cu permisiunea superiorilor). Tipărită în 1898, Partea I (Testamentul vechi) costă 25 cr., și partea II (Testamentul nou) 20 cr. plus câte 3 cr. porto de fiă-care.

Cântul în școala populară de Iuliu Pop, învățator în Năsăud. Teoria, praxă și cântări. Este o scriere întocmită pentru cei ce propun cântările. Prețul 30 cr. (cu posta 33 cr.)

Manual catehetic pentru primii ani școlastici, ca îndreptar pentru cateheți, învățătorii și părinții, prelucrat de Basiliu Rașin, profesor la seminariul din Blășiu. Prețul 40 cr. (cu posta 45 cr.)

Gramatica limbii române, pentru școlile inferioare, prelucrată după sistemul fonetismului modern, de Ioan Papu. Partea I. Etimologia. Edițiunea II. Prețul 50 bani.

„Învățătură creștinăscă“ seu **Catechismul mare** pentru tinerimea greco-cath. Edițiunea III. (1898). Cu binecuvântarea episcopului de odinioară al Gherlei, Ioan Alexi. Noua edițiune a apărut cu îmbunătățiri și e tipărită cu ortografia cu semne. Conține 284 pag., format 8°, e legată solid și costă 80 cr. (cu posta 90 cr.)

**„Călimdarul Plugarului“
pe anul comun 1901,**

se pot procura dela Tipografia A Mureșianu din Brașov.

„Călimdarul Plugarului“ intră în anul al IX-lea, cuprindend: În partea calendaristică: Cronologia anului 1901, Regentul anului; Sărbătorile și alte zile schimbătoare; Calculul sărbătorilor mai mari; Posturile etc. Urmază partea strict calendaristică: cele 12 luni ale anului cu sfaturi pentru plugari și semnele de timp după calendarul de 100 de ani.

Urmază Genealogia domnitorilor; Taxele telegramelor și postale; Competințe de timbru și taxe; Scala timbrelor; apoi Tergurile din Ardeal, Bănat și Țera ungurească după datele oficiose îndreptate și publicate de ministrul de comerț.

În partea literară se găsesc bucăți alese: Cântec (poesie de G. Coșbuc); Ostașilor Români (P. Dulfu); Dorobanțul (G. Coșbuc); Crainicul primăverii (Sân-Petrea-nul); Testamentul lui Moș-Cărlig, schiță de I. C. Panțu; o frumoșă Poveste de pe vremea când Mântuitorul Christos umbla pe pământ; Cuvinte înțelepte ș. a.

În partea economică: Lucrarea pământului; Crescerea vitelor; Hrana vitelor; Grijiile de avut la hrănirea vitelor; Hrana țeranului și crescerea caprelor; Puterea de nutrire a pómelor.

Economia casnică: Prăsierea curcilor; Clocirea și crescerea puilor de găină; Conservarea oușlor. Urmază felurite povești tot din sfera economiei casnice.

În fine o interesantă istorisire despre Ciudațeniile trăsnetului.

De astă-dată „Călimdarul Plugarului“ cuprinde ilustrațiunile: edificiul gimnasiului român din Brașov și sala festivă a acestui gimnasiu.

Călimdarul costă 25 cruceri seu 50 de bani exemplarul, (+ 5 bani porto postal). Vândătorilor se dă rabat convenit.

Publicare de licitațiune.

Pe temeiul decisiunii on. judecătoreii de cerc reg. din loc, cu data de 14 Decembrie 1900 Nr. 1900 Ö. 411/4, se vor vînde în 2 Ianuarie 1901 st. n. înainte de amedzi la 9 ore obiectele mobile, ce se țin de lăsamântul lui Nyágai János curelar reposit în acest oraș la 14 Nov. 1900, cari obiecte constă din marfă de curelar și mobile de casă, și sunt prețuite în total cu 4573 cor. 28 bani, cu licitație și în bani gata celor ce vor oferi mai mult.

Amatorilor li se face cunoscut prin acesta

Brașov, 24 Decembrie 1900.

Bundschuh,

ca comisar esmis pentru licitație.

Caută aplicație.

Subscrisul învățator calificat, în pensiune, am funcționat 18 ani ca atare, am înființat 14 coruși vocale, de presinte ocup postului de cantor la biserica rom. gr. or. din Clușiu și scriitor în cancelaria protopresbiterală, caut aplicație ca diriginte de cor în și afară de țară, ca cantor bisericesc seu ca scriitor, la vre-o bancă seu în orice cancelaria românească.

Traian Bratescu,

diriginte de cor,

Kolozsvár,

(Görögtemplom-utca 6).

AVIS.

In birtul din strada Catarinei (Schein) „La Rața“ Cluj

se vînde Vin de masă cu 36 cr. litru.

George Lurtz,

birtaș.

1-3

Subsemnatul aduce la cunoștința publică, că **am deschis cu 1 Sept. a. e. un atelier cu salon pentru Croitorie civilă și militară în piața roselor (sub Bucium) nr. 15.**

Atelierul meu îl conduc cu calfe dintre cele mai esperte, care au învățat meseria acăsta în cele mai bune ateliere din Budapesta.

Am și un deposit binișor asortat cu tot felul de materii din branja acăsta.

Practica mea de mai mulți ani ca croitor în Viena, Bucuresci, Cluj ș. a. mă pune în plăcuta poziție de a pute esecuta solid și prompt orice comandă mi-sar face în branja acăsta, pe lângă condițiunile cele mai convenabile.

Deci mă rog de sprijinul și concursul binevoitor al onor. publice amator.

Petru Pavel
croitor.

7-12

Unt pentru Ceai
(Thee-buter) 1140,8-10
din Lăptăria Centrală Brașov,
se capetă în fie-care și prospet
în prăvăliile mai de frunte de delicatose și coloniale,
și în Lăptăria Centrală Brașov Str. de mijloc nr. 33.

Cel mai buu mijloc de a nu cădea pērul sēu a încărunți fără vreme este **Tannochininpomade** a Doctorului Iosef Kriegl veritabilă englezescă, care contribuie la conservarea părului și barbei. Un borcan se trimite franco fără spese contra asigării.

Before. **After.**

de 3 Corone.

Chief-Office 48, Brixton-Road, London, SW.
Asignarea prețului să se adreseze la:
Apotheker A. Thierry's Balsam-Fabrik
în Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.
— Cumpărătorilor En gros. rabat mai mare.

Analizat de autorități medicale și aplicat în spitaluri cu mare succes ca medicament exterior

SPIRT
contra
REUMATISMULUI
vindecă iute și sigur
so'dină. Rheuma. Ischias și alte.

Efectul în unele cazuri este extra ordinar, că după o mică întrebuințare, încetază durerile și la bôle învechite.

Dureri de dinți și cap
alină în 5 minute

Prețul unei sticle cu instrucțiunea Kolostrei 1 coronă, calitate mai tare cor. 2.40

Se capetă în toate farmaciile. Cu posta cu rambursă seu după primirea prețului trimite producătorul

WIDDER GYULA,
farmacist în S.-A.-UJHELY.

Depou principal în Budapesta: în farmacia d-lui Jozsef v. Török Király utca Nr. 12, și Egger's farmacia Nador VI. Váci-Körut 17. — În Brașov: la farmaciile d-lor Victor Roth, farmacia la „Ursu“, Franz Kelemen, Carl Schuster, Friedrich Stenner, Alexina Jehelius. — În Cohalm: farm. Victor Melas.

Premiat cu diplome și medalii de aur la expoziția din Cairo 1885, și la expoziția igienică din Londra 1886.